

Wet over eten van dieren, vissen, gevleugelden en kruipers

Dieren

Leviticus hoofdstuk 11

¹ En Meester praatte toen tegen Moëses en Aäron, zeggend:

Mozes ἐλάλησεν < λαλέω lallen / "lullen" = informeel spreken
Μουσῆν < ? Ααρων

² Praat nu tegen de zonen van Israel, zeggend:
Deze dieren, die zullen jullie eten van alle dieren van op de Grond – *het aardoppervlak*.

υἱοῖς < υἱός
κτῆνη < κτήνος
γῆς < γῆ

Ισραηλ
φάγεσθε < ἔδω

³ Elk dier een hoef verdelend en hoefnagels nagels hebbend *met* twee klauwen en *het* herkauwde omhoog brengend te midden van de dieren, zullen jullie deze *dingen* eten.

διχηλοῦν < διχηλέω
ὄνυχιστήρας < ὄνυχιστήρ (onyx/nagel)
χηλῶν < χηλή
ἀνάγον < ἀνάγω op-voeren

ὄπλῆν < ὄπλή
ὄνυχίζον < ? (part.)
μηρυκισμὸν < μηρυκισμός

⁴ Uitgezonderd van dezen zullen jullie niet eten van die *het* herkauwde omhoog brengen en van die de hoeven verdelen en hoefnagels *die* nagels hebben:

De kameel, omdat die *het* herkauwde omhoog brengt, maar *de* hoef *is* niet verdeelt, *is* die onrein voor jullie.

κάμηλον < κάμηλος
ἀκάθαρτον < ἀκάθαρτος niet gereinigd

⁵ En die "met harige voet", omdat die *het* herkauwde omhoog brengt en *de* hoef *is* niet verdeelt, *is* die onrein voor jullie.

δασύποδα < δασύπους ook: haas / konijn

⁶ En het "knorrend varken", omdat die *het* herkauwde omhoog brengt, en *de* hoef *is* niet verdeelt, *is* die onrein voor jullie.

χοιρογρύλλιον < χοιρογρύλλιος ook: Hyrax-syriacus; konijn

⁷ En het zwijn, omdat die *de* hoef verdeelt en die nagels heeft, nagels van *de* hoef, en die niet *het* herkauwde omhoog brengt, *is* die onrein voor jullie.

ἔν < ἔς
ὄνυχας < ὄνυξ

⁸ Van hun vleesstukken zullen jullie niet eten en *met* hun karkassen niet contact maken, deze *dingen zijn* onrein voor jullie.

κρεῶν < κρέας zie ook: σᾶρξ (vlees)
θνησιμαίων < θνησιμαῖος = θνησείδιον
ἄψεσθε < ἄπτω ook: aansteken / vastmaken

Vissen

vervolg Leviticus hoofdstuk 11

⁹ En deze *dingen*, die jullie zullen eten van alles van in de wateren: Alles, zo lang als er aan hen (kleine) vleugels en schubben zijn in de wateren en in de zeeën en in de bergstromen *of beken*, deze *dingen* zullen jullie eten.

ὑδασιν < ὕδωρ
πετερυγία < πετερυγιον
λεπίδες < λεπῖς
θαλάσσαις < θάλασσα
χειμάρροις < χειμάρρο(ο)ς / χειμάρρους

¹⁰ En alles, zo lang als er niet
aan hen (kleine) vleugels en niet schubben zijn
in de wateren
of in de zeeën
en in de bergstromen *of beken*,
van alles.

Van die *dingen* die zelf de wateren uitbraken,
en van iedere ziel die leeft
van in het water
een gruwel is het.

¹¹ En gruwelen zullen het zijn voor jullie,
van hun vleesstukken zullen jullie niet eten
en jullie zullen walging *voor* hun karkassen hebben.

¹² En alles, zo lang als er niet
aan hen (kleine) vleugels en schubben zijn,
van die dingen in het water,
is dat een gruwel voor jullie.

Gevleugelden

vervolg Leviticus hoofdstuk 11

¹³ En *voor* deze *dingen* zullen jullie walging hebben
van de gevleugelden,
het zal niet verteerd worden,
een gruwel is het:

De adelaar
en de griffioen
en de zeearend
¹⁴ en de gier
en een wouw en de gelijken aan hem
¹⁵ en een raaf en de gelijken aan hem
¹⁶ en een mus
en een uil
en een zeemeeuw en de gelijken aan hem
en een havik en de gelijken aan hem
¹⁷ en een nachtraaf
en een “duiker”
en een ibis – *dat is een Egyptische moerasvogel* –
¹⁸ en een waterhoen
en een “bijlhakker”
en een zwaan
¹⁹ en een uil
en een reiger
en een “kloofvogel” en de gelijken aan hem
en een hop
en een vleermuis.

²⁰ --- en alle kruipers van de gevleugelden,
die gaan op vier,
gruwelen zijn het voor jullie.

²¹ Maar deze *dingen* zullen jullie eten
van de kruipers van de gevleugelden,
die gaan op vier:

ἐρεύγεται < ἐρεύγομαι
ψυχῆς < ψυχή

ζώσης < ζάω

βδέλυμα

βδελύξεσθε < βδελύσσω / βδελύσσομαι

πετεινῶν < πετεινός
βρωθήσεται < βιβρώσκω

ἀετὸν < ἀετός (vaak als mythisch voorteken)

γρύπα < γρύψ (mythisch of uitgestorven diersoort)

ἀλιαίετον < ἀλιάετος

γύπα < ?

ἰκτίνα < ἰκτίνος

ὅμοια < ὅμοιος

κόρακα < κόραξ

στρουθὸν < στρουθός ook: + μεγάλα (grote) = struisvogel

γλαῦκα < γλαύξ

λάρον < λάρος

ἰέρακα < ἰέραξ ook: valk

νυκτικόρακα < νυκτικόραξ

καταρράκτην < καταρράκτης ook: aalscholver

ἴβιν < ἴβις

πορφυρίωνα < πορφυρίων

πελεκᾶνα < πελεκᾶν πελεκᾶω (hakken met bijl), πελεκᾶς (sprecht), πελεκῆνος (pelikaan)

κύκνον < κύκνος

(zelfde als vers 16 γλαῦκα < γλαύξ)

ἔρωδιόν < ἔρῳδιός

χαραδριόν < χαραδριός

ἔποπα < ἔποψ Latijn: urupa

νυκτερίδα < νυκτερίς

ἔρπετὰ < ἔρπετόν kruipers = dieren, als: tegenover mensen / trad.: wemelend gedierte
τέσσαρα < τέσσαρες

Die benen hoger hebben
van dan zijn voeten met (onder)been
springend in met hen op de Grond.

σκέλη < σκέλος
ποδῶν < ποῦς voet + been
πηδᾶν < πηδάω
ἀνώτερον < ἀνώτερος

²² En deze *dingen* zullen jullie eten
van alles:

De sprinkhaan en de gelijken aan hem
en de *attakes* sprinkhaan en de gelijken aan hem
en de *akris* sprinkhaan en de gelijken aan haar
en de "*slangenvechter*" sprinkhaan en de gelijken aan hem.

βροῦχον < βροῦχος = βροῦκος
ἀττάκην < ἀττάκης
ἄκρίδα < ἄκρίς (Mat. 3:4, Mar. 1:6, Openb. 9:3, 9:7)
ὄφιομάχην < ὄφιομάχης

²³ Iedere kruiper van de gevleugelden,
aan die vier voeten zijn,
een gruwel is het voor jullie. ---

²⁴ En door deze *dingen*
zullen jullie bezoedeld worden:

μιανθήσεσθε < μιαίνω

Ieder die contact maakt met hun karkassen
zal onrein zijn tot de avond.

ἑσπέρας < ἑσπέρα

²⁵ En ieder die van hun karkassen opneemt
die zal de kledingstukken wassen
en zal onrein zijn tot de avond.

αἴρων < αἶρω
ἱμάτια < ἱμάτιον
πλυνεῖ < πλύνω

²⁶ In alle dieren die hoef verdeeld is
en hoefnagels nagels hebben
en het herkauwde niet herkauwt,
zullen onrein zijn voor jullie.

μαρυκάται < μαρυκάομαι = μηρυκάομαι

²⁷ En ieder, die gaat op handen
te midden van alle beesten,
die gaan op vier,
zullen onrein zijn voor jullie.
Ieder die contact maakt met hun karkassen
zal onrein zijn tot de avond.

χειρῶν < χεῖρ
θηρίοις < θηρίον

²⁸ En die hun karkassen opneemt
wast zijn kledingstukken
en zal onrein zijn tot de avond.
Onrein zijn deze *dingen* voor jullie.

Karkassen en gebruiksvoorwerpen

vervolg Leviticus hoofdstuk 11

²⁹ En deze *dingen zijn* voor jullie onrein
van de kruipers van die kruipen op de Grond:

ἐρπόντων < ἔρπω

De wezel
en de muis
en de krokodil die op het vaste land.

γαλή < γαλή
μῦς
κροκόδειλος = κροκόδιλος
χερσαῖος

³⁰ Een spitsmuis
en een kameleon
en een gekko
en een hagedis
en een mol.

μυγαλή
χαμαιλέον
καλαβώτης = ἀσκαλαβώτης
σαύρα notitie: saurus
ἀσπάλαξ

³¹ Deze *dingen* zijn onrein voor jullie van alle kruipers op de Grond. Ieder die contact maakt *met* hen *die* gestorven zijn zullen onrein zijn tot *de* avond.

τεθνηκότων < θνήσκω

³² En ieder *ding*, bij *dat* die dan op hen zelf zal vallen *terwijl* die zelf gestorven zijn, onrein zal ieder houten gebruiksvoorwerp of kledingstuk of huid of (ruige) zak zijn.

ἐπιπέση < ἐπιπίτω

ξύλινου < ξύλινος

σκεύους < σκεῦος

δέρματος < δέρμα
σάκκου < σάκκος

Ieder gebruiksvoorwerp, dat indien *er* dan “werk in hem gaat”, *het* in water onder gedompeld zal worden en onrein zal zijn tot *de* avond en *het* zal rein zijn.

ἔργον

βαφήσεται < βάπτω ook: dopen

καθαρόν < καθαρός

³³ En ieder aarden gebruiksvoorwerp, indien in dat van dezen dan binnenin valt, zo veel als binnenin zal zijn, zal onrein zijn, en het zal “tegen elkaar worden gewreven” – *oftewel: het zal worden verbrijzeld.*

ὄστράκινον < ὄστράκινος

ἔνδον

πέση < πίτω

συντριβήσεται < συντρίβω samen-wrijven

³⁴ En ieder voedsel, dat er dan in staat, indien in dat dan water op het (erop) gaat, zal *dan* onrein zijn.

βρῶμα

ἐπέλθη < ἐπέρχομαι

En iedere drank, die gedronken wordt in ieder vaatwerk, zal onrein zijn.

ποτόν < ποτός

πίνεται < πίνω

ἀγγεῖον < ἀγγεῖον

³⁵ En ieder *ding*, indien dat dan van hun karkassen op het valt, zal onrein zijn.

Bakpotten en (potten met) onderstellen zullen worden neer gehaald.

κλίβανοι < κλίβανος = κρίβανος broodbak pot met deksel / braadpan / oven

κυθρόποδες = χυτρόποδος < χυτρόπους

καθαίρεθήσονται < καθαιρέω letterlijk: neer-nemen

Onrein zijn deze *dingen* en onrein zullen deze *dingen* voor jullie zijn.

³⁶ Uitgezonderd bronnen van wateren en een (water)kuil waterbak en een vereniging van water, zal rein zijn.

πηγῶν < πηγή

λάκκου < λάκκος Latijn: lacus (bewaarpplaats voor water)

συναγωγῆς < συναγωγή synagoge

Maar die contact maakt *met* hun karkassen zal onrein zijn.

³⁷ Maar indien hun karkassen op ieder zaad om te zaaien (erop) *zou* vallen, dat gezaaid zal worden, zal rein zijn.

σπέρμα

σπόριμον < σπόριμος ook: zaailand / bezaaid

σπαρήσεται < σπείρω

³⁸ Maar indien dan water gegoten wordt op ieder zaad en hun karkassen op het (erop) *zou* vallen, *dan* is het onrein voor jullie.

ἐπιχυθῆ < ἐπιχέω

Eten van gestorven dieren

vervolg Leviticus hoofdstuk 11

³⁹ Maar indien van de dieren dan zal sterven,
dan is het voor jullie *om* dat *te* eten.

Die contact maakt *met* hun karkassen
zal onrein zijn tot *de* avond.

⁴⁰ En die eet van deze karkassen
zal zijn kledingstukken wassen
en zal onrein zijn tot *de* avond.
En die van hun karkassen opneemt
zal de kledingstukken wassen
en zal baden met water
en zal onrein zijn tot *de* avond.

ἀποθάνη < ἀποθνήσκω

ἐσθίων < ἐσθίω / ἔδω

λούσεται < λούω ook: wassen / vergelijk met: πλύνω

Jullie zullen er door geheiligd worden

vervolg Leviticus hoofdstuk 11

⁴¹ En iedere kruiper, die kruipt op de Grond,
een gruwel zal dat zijn voor jullie,
het zal niet verteerd worden.

⁴² En *een* ieder die gaat op de buik(holte)
en een ieder die gaat op vier door alles,
die met overvloedige voeten
te midden van alle kruipers die kruipen op de Grond,
jullie zullen het niet eten,
omdat het een gruwel voor jullie is.

⁴³ En jullie zielen zullen dan echt niet walging wekken
te midden van alle kruipers die kruipen op de Grond
en jullie zullen niet bezoedeld worden
te midden van dezen
en jullie zullen zelf niet onreine *mensen* zijn
te midden van hen,

⁴⁴ omdat ik ben Meester, jullie god.
En jullie zullen geheiligd worden
en zullen zelf heilige *mensen* zijn,
omdat ik heilig ben,
ik ben Meester, jullie god.
En jullie zullen niet jullie zielen bezoedelen
te midden van alle kruipers
die bewegen op de Grond,

⁴⁵ omdat ik Meester ben
die jullie omhoog bracht uit *de* grond van Egypte
om god van jullie *te* zijn.
En jullie zullen zelf heilige *mensen* zijn,
omdat ik heilig ben, ik *ben* Meester.

κοιλίας < κοιλία

πολυπληθεῖ < πολυπληθής / πολυπληθέω (vermenigvuldigen)

θεός (geen hoofdletter)
ἁγιασθήσεσθε < ἁγιάζω (passief)
ἄγιοι < ἅγιος mannelijk, dus: mensen of mannen

κινουμένοις < κινέω

Αἰγύπτου < Αἴγυπτος (geen mannelijk of vrouwelijk lidwoord)

Afsluiting

vervolg Leviticus hoofdstuk 11

⁴⁶ Deze wet omtrent de dieren
en de gevleugelden
en iedere ziel die beweegt in het water
en iedere ziel die kruipt op de Grond
⁴⁷ om dan uiteen te halen
tussen de onreinen
en tussen de reinen
en tussen die leven voortbrengen die *dingen* etend
en tussen die leven voortbrengen die *dingen* niet etend.

νόμος gewoonte = wijze / principe / conventie = verzameling opvattingen en normen

διαστεῖλαι < διαστέλλω

ἀνά μέσον halverwege tussen

ζωογονούντων < ζωογονέω